

**Педагогикалық кеңес
Хаттама №2**

Күні: 25. 11. 2024ж.

Тақырыбы: «МЖЖБ жеке қасиеттерін ескере отырып шығармашылық жаңа әдістр мен технологияларды, театр түрлерін қолдану арқылы дамыту»

Қатысушылар :

Балабақша директоры: А.Джарылкасымова

Тәрбиешілер саны : 4 адам

Пән мұғалімдері: 3

Барлығы: 8

Күн тәртібінде:

1. Кеңес: «Мектеп жасына дейінгі балалардың тілдік театрлық іс-әрекеттері арқылы дамыту»
2. Баяндама: «4-5 жастағы балалардың жас ерекшеліктері»
3. Тренинг: «Жылы жүрек»

Тыңдалды:

1.1.Бірінші мәселе бойынша, балабақша әдіскері Д.Ирзабекова өз сөзінде мектеп жасына дейінгі кезең – баланың тілін, сөздік қорын, эмоциялық әлемін, қиялын, шығармашылық қабілеттерін қалыптастыруда шешуші рөл атқаратын маңызды кезең. Театрлық іс-әрекет – балалардың тілдік қабілеттерін табиғи, қызықты және ойын арқылы дамытуға мүмкіндік беретін тиімді педагогикалық құрал. Театр ойыны баланың сөйлеуін белсендіреді, коммуникативтік дағдыларын жетілдіреді және өз ойын еркін жеткізуге көмектеседі. Тілдік-театрлық іс-әрекет – мектеп жасына дейінгі баланың жан-жақты дамуына ықпал ететін ең тиімді әдістердің бірі. Театрландырылған іс-әрекет арқылы бала сөйлеуге үйренеді, өзіне деген сенімін арттырады, шығармашылық қабілетін дамытады және қоғамда еркін қарым-қатынас жасай алатын тұлға ретінде қалыптасады.

Жарыс сөз

1.1.Балабақша тәрбиешісі Таменова Алмагул өз сөзінде, Театрлық іс-әрекетті ұйымдастыру кезеңдері **Дайындық кезеңі**

- Ертегіні немесе әдеби мәтінді таңдау;
- Кейіпкерлермен таныстыру;
- Мәтіндегі қиын сөздерді түсіндіру.

Рөлдерді бөлу

- Әр баланың қабілетіне байланысты рөлдер беру;
- Қорқақ немесе тұйық балаларға шағын, қысқа сөзді рөл беру.
- **Сахнаға дайындау**

- Мимика, қимыл, интонацияны үйрету;
- Қарапайым декорациялар дайындау;
- Музыкалық сүйемелдеу таңдау.
- **Сахналау**

- Балалар өзін еркін сезіну үшін ойын элементтерін біріктіру;
- Қажет болса, тәрбиеші көмекші-режиссер ролінде қатысады.
- **Қорытындылау**

- Балалардан әсерін сұрау;
- Қалай сөйлегенін талқылау;
- Жетістіктерін мадақтау. деп аяқтады

Тыңдалды

2. Екінші мәселе бойынша, балабақша тәрбиешісі Таменова А педагогтерге «4–5 жастағы балалардың жас ерекшеліктері» тақырыбында баяндама жасады.

Баяндама барысында 4–5 жас – баланың жан-жақты дамуы қарқынды жүретін кезең екендігі айтылды. Бұл жаста балалардың танымдық қабілеттері, сөйлеу мәдениеті, есте сақтау, ойлау және қиялдау дағдылары белсенді дамиды. Сонымен қатар, олардың өз бетінше әрекет етуге деген қызығушылығы артып, қоршаған орта туралы түсініктері кеңейе түседі. Тәрбиеші балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, оқу-тәрбие жұмысын ойын технологиялары, шығармашылық тапсырмалар, зерттеу әрекеттері және қимылды ойындар арқылы ұйымдастырудың маңыздылығына тоқталды. Сондай-ақ, әр баланың жеке даму қарқынын ескеріп, қолайлы психологиялық орта қалыптастырудың, олардың өз ойын еркін жеткізуіне және қарым-қатынас жасау дағдыларын дамытуға жағдай жасаудың қажеттігін атап өтті

Тыңдалды

Үшінші мәселе бойынша әдіскер Д.Ирзабекова педагогтермен «Жылы жүрек» психологиялық тренингін өткізді.

Әдіскер қатысушыларға төмендегі сұрақтарды қойды:

- Балалар сіздің бойыңыздағы қандай қасиетті жақсы көреді?
- Әр күніңізді жақсы көңіл күймен бастау үшін не істейсіз?
- Әріптесіңізге қандай жақсы тілек айтқыңыз келеді?

Қысқаша түсіндіру:

«Жылы жүрек» тренингі педагогтердің бір-біріне деген сенімін арттыруға, ұжымда жағымды психологиялық ахуал қалыптастыруға және мейірімді қарым-қатынасты нығайтуға бағытталған. Қатысушылар жүрек пішініндегі қағазға әріптесіне арнап жылы лебіз немесе жақсы қасиетін жазып, бір-біріне сыйлайды. Тренинг соңында әр педагог алған тілектерін дауыстап оқып, өз әсерлерімен бөлісті.

Шешім

1. Д.Ирзабекова тарапынан берілген кеңес жұмыс барысында қолданылсын.
2. А. Таменованың баяндаған баяндамасы қанағаттандырылсын.
3. Балабақшада шынайылық, адамгершілік, сыйластық сақталсын

Төреайымы:
Хатшы:

А.Джарылқасымова
Н.Ирзабекова

БЕКІТЕМІН:
«Аяжан» жекеменшік балабақша
директоры *Джарылкасымова.А.*

**Кеңес тақырыбы: «Мектеп жасына дейінгі балалардың тілін театрлық
іс-әрекеттер арқылы дамыту»
(педагогтерге арналған кеңес)**

Әдіскер: Ирзабекова Д.

2024-2025жж

Мақсаты: Театрлық іс-әрекеттер арқылы балалардың сөйлеу тілін, сөздік қорын, шығармашылық қабілетін және қарым-қатынас мәдениетін дамыту.

Кеңес мазмұны

Мектеп жасына дейінгі кезең – баланың тілінің қарқынды дамитын шағы. Осы кезеңде театрлық іс-әрекеттерді тиімді ұйымдастыру баланың сөздік қорын молайтып, байланыстырып сөйлеуін, дұрыс дыбыстауын және өз ойын еркін жеткізуін қалыптастырады.

Театрлық ойындар барысында балалар кейіпкерлердің рөлін сомдап, олардың көңіл күйін, мінезін дауыс ырғағы, қимыл-қозғалыс және мимика арқылы бейнелейді. Бұл олардың сөйлеу мәдениетін, есте сақтау қабілетін, қиялын, шығармашылық белсенділігін және коммуникативтік дағдыларын жетілдіреді.

Театрлық іс-әрекеттің түрлері

- Саусақ театры.
- Қуыршақ театры.
- Үстел үсті театры.
- Көлеңке театры.
- Маска театры.
- Драмалау және сахналау ойындары.

Педагогтарға ұсыныстар

- Балалардың жас ерекшелігіне сай ертегілер мен шағын шығармаларды таңдау.
- Балаларды еркін сөйлеуге, кейіпкердің сөзін мәнерлеп айтуға ынталандыру.
- Дауыс ырғағын, дикцияны және дұрыс дыбыстауды дамытуға арналған жаттығуларды жүйелі өткізу.
- Театр бұрышын қажетті атрибуттармен толықтыру.
- Әр баланың шығармашылық бастамасын қолдап, белсенді қатысуына мүмкіндік беру.
- Ата-аналарды театрландырылған іс-шараларға тарту.

Күтілетін нәтиже

- Балалардың сөздік қоры молаяды.
- Байланыстырып сөйлеу және әңгімелеу дағдылары қалыптасады.
- Дыбыстарды анық әрі дұрыс айтуы жақсарады.
- Шығармашылық ойлау қабілеті мен қиялы дамиды.
- Өзін еркін ұстап, көпшілік алдында сөйлеу сенімі артады.
- Қарым-қатынас мәдениеті мен бірлесіп әрекет ету дағдылары жетіледі.

Қорытынды

Театрлық іс-әрекет – мектеп жасына дейінгі балалардың тілін дамытудың ең тиімді әдістерінің бірі. Ол баланың сөйлеу белсенділігін арттырып қана қоймай, эмоционалдық, танымдық және шығармашылық дамуына да оң әсер етеді. Сондықтан театр элементтерін күнделікті оқу-тәрбие үдерісінде жүйелі қолдану баланың жан-жақты дамуына ықпал етеді.

БЕКІТЕМІН:
«Аяжан» жекеменшік балабақша
директоры **Джарылкасымова.А**

**Баяндама: «4-5 жастағы балалардың жас
ерекшеліктері»**

Тәрбиеші Таменова .А

2024-2025жж

Үш жасар дағдарыстан аман-есен шыққан сәби салыстырмалы түрде тыныштықпен сипатталатын өмірінің жаңа кезеңіне өтті. Осыған қарамастан, ата-аналарға демалудың қажеті жоқ. 4-5 жастағы балалардың жас ерекшеліктері (психологиялық, интеллектуалдық, физикалық) сізге қай бағытта қозғалу керектігін, баланы қалай дамыту керектігін және осы кезеңдегі қиындықтарды жеңуге көмектесетінін айтады.

Психологиялық даму ☐

Бұл кезеңде 4-5 жастағы балалардың психологиялық ерекшеліктері өте маңызды рөл атқарады, оған мінез-құлық пен тұлғаның қалыптасуы байланысты. Оларды ескере отырып, ата-аналар тәрбиенің логикалық және сауатты бағытын құра алады.

Тәуелсіздікке ұмтылу. Бұл жастағы бала енді ересектердің көмегі мен қамқорлығына мұқтаж емес. Өз құқықтарын ашық мәлімдейді және өз ережелерін орнатуға тырысады.

Этикалық идеялар. Мамандардың айтуынша, 4-5 жас аралығындағы балалардың психологиялық дамуының ерекшеліктері сондай, бұл жастағы балалар басқалардың сезімдерін түсінуге, эмпатияға, қарым-қатынаста қиын жағдайлардан шығуға үйренеді.

Шығармашылық қабілеттер. 4-5 жасында баланың қиялы белсенді дамиды. Ол өзінің ертегілер әлемінде өмір сүреді, өзінің қиялына сүйене отырып, тұтас елдерді жасайды. Онда ол кейіпкер, басты кейіпкер, нақты әлемде жетіспейтін тануға ұмтылады.

Қорқыныш. 4-5 жас аралығындағы балалардың қиялының шектеусіз болуы әр түрлі қорқыныш пен қорқынышты тудыруы мүмкін.

Әлеуметтену. Бала олардың отбасылық қатынастар шеңберінен шығып, қоршаған әлем теңізіне құяды. Ол құрдастарының мойындауын қажет етеді.

Ойын әрекеті күрделене түседі. Ойын 4-5 жастағы баланың психологиялық ерекшеліктерін диктанттауды және қалыптастыруды жалғастырады, бірақ ол жан-жақты бола бастайды. Ол сюжеттік-рөлдік бағытқа ие болады: балалар ауруханада, дүкенде, соғыста ойнайды, сүйікті ертегілерін сахналайды. Сөйтіп жүргенде олар достасады, қызғанады, ұрысады, татуласады, өзара көмек көрсетеді, ренжиді.

Белсенді қызығушылық 4-5 жастағы балаларды ересектерге әлемдегі барлық нәрселер туралы алуан түрлі сұрақтар қоюға мәжбүр етеді. Олар бір минутқа да үндемей, бір нәрсені талқылап жатқанын айта береді. **Қызықты әңгіме және ойын-сауық** — міне, оларға қазір қажет нәрсе. Егер сіз осы сәтте балаңызды итеріп жіберсеңіз, сіз оны бір нәрсеге қызығушылық танытудан біржола бас тарта аласыз.

Бұл жастағы балалар мақтауды ғана емес, ескертулерді де эмоционалды түрде қабылдайды, олар өте сезімтал және осал. Сондықтан оларды жазалау және балағаттау кезінде сөздерді өте мұқият таңдау керек. Әйтпесе, бұл олардың әлеуметтенуіне және толыққанды тұлғаның қалыптасуына кедергі келтіретін ішкі кешендердің дамуына түрткі болуы мүмкін.

5 жасында олар жынысына қызығушылық таныта бастайды, ұлдар мен қыздардың бір-бірінен айырмашылығы туралы ойланады.

4-5 жас аралығындағы балаларының жас ерекшеліктерін білетін ата-аналар оларға көмектесе алады. Атап айтқанда, олардың қорқыныштарын тежеу, шектен тыс қиялды бақылау, оларды қызықты ойындармен және танымдық әңгімелермен баурап алу.

Психологиялық дамумен қатар интеллектуалды даму да белсенді жүріп жатыр, оған ерекше мұқият қарау керек. Өйткені, баланың мектепте қаншалықты жетістікке жететіндігі осы аспектке байланысты болады.

Интеллектуалдық ерекшеліктері ☐

Анықтағанымыздай, психикалық дамудың ерекшеліктері 4-5 жастағы балалардың белсенді білуге құштарлығын білдіреді. Бұл интеллекттің қалыптасуына алып келеді және

ата-аналардың барлық қолдауын қажет етеді. Егер олар үгінділердің сұрақтарына жауап берсе, оны тәрбиелік ойындармен және толыққанды танымдық әңгімелермен қамтамасыз етпесе, маңызды сәт мәңгілікке жоғалып кетуі мүмкін және балада ақыл-ой дамуының тежелуі. Демек, баланың кейіннен мектепке барғысы келмеуі. Сондықтан балаңыздың бойында келесі дағдыларды дамытуға ұмтылыңыз.

Математикалық дағдылар

Заттардың орналасуын анықтайды: артында, ортасында, оң жағында, сол жағында, үстінде, астында, алдында.

Геометрияның негізгі фигураларын біледі: шеңбер, сопақ, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш.

0-ден 9-ға дейінгі сандарды біледі. Заттарды санайды, олардың санын санмен байланыстырады.

Сандарды дұрыс ретпен және кері ретпен орналастырады (1-ден 5-ке дейін).

Заттардың әртүрлі санын салыстырады, тең, көп, аз сияқты мағыналарды түсінеді.

Логикалық ойлау

4-5 жастағы балаға тән ойлау түрі бейнелі—бейнелі. Оның барлық іс-әрекеттері практикалық сипатта болады. Көрнекілік бірінші орында. Бірақ 5 жылдың аяғында ойлау біртіндеп жалпыланып, сөздік-логикалық сипатқа ие болады.

Есте сақтау қабілеті артады.

Зейіннің тұрақтылығы артады.

Бала суреттер, заттар арасындағы айырмашылықтар мен ұқсастықтарды табады.

Ғимараттың үлгісі бойынша (пирамида, конструктор) көмексіз бүктеледі.

Кесілген суретті бір бүтінге бүктейді (бөліктер 2-ден 4-ке дейін болуы керек).

Жүйке процестерінің дамуы балаға бір тапсырманы бірнеше (кем дегенде 5) минут ішінде, ешнәрсеге алаңдамай орындауға мүмкіндік береді. Бұл өте маңызды жас ерекшелігі.

Кенептің, суреттердің жетіспейтін бөліктерін кірістіреді.

Жалпылама сөз арқылы белгілі бір объектілер тобын атайды. Қосымша зат пен жұптарды табады.

Қарама-қарсы сөздерді таңдайды.

Суретте дұрыс көрсетілмеген заттарды көреді, ненің дұрыс еместігін түсіндіреді.

Сөйлеуді дамыту

Мың сөзді қолданады, 5-9 сөзден сөз тіркестерін құрастырады. 4-5 жастағы баланы ата-анасы ғана емес, бөгде адамдар да түсінуі керек.

Адамның құрылымдық ерекшеліктерін, оның жануардан айырмашылығын біледі: дене мүшелерін атайды (тырнақ — тырнақ, қол — табан, шаш — жүн).

Көпше түрін қолданады.

Сипаттамаға сәйкес тақырыпты табады.

Көсемшелердің мағынасын түсінеді.

Мамандықтарды біледі.

Әңгімелесуді қолдайды: сұрақтарға жауап береді, дұрыс қояды.

Ертегінің, әңгіменің мазмұнын қайталайды. Өлеңдерді, тақпақтарды жатқа білуге үйретеді.

Ол өзінің атын, тегін, неше жаста, тұратын қаласын атайды.

Бізді қоршаған әлем

Көкөністер, жемістер мен жидектерді ажыратады.

Жәндіктерді біледі.

Үй жануарларын атайды.

Суреттерден жыл мезгілдерін болжайды, олардың белгілерін біледі.

Күнделікті дағдылар

Түймелер мен найзағайларды бекітеді, аяқ киімнің бауын өзі шешеді, қасық пен шанышқымен басқарылады.

Жіптегі моншақтар мен үлкен түймелерді тізеді.

БЕКІТЕМІН:
«Аяжан» жөкеменшік балабақша
директоры **Джарылкасымова.А.**

Тренинг: «Жылы жүрек »

(педагогтерге арналған тренинг)

Әдіскер: Ирзабекова Д.

2024-2025жж

Мақсаты: педагогтердің жағымды көңіл күйін қалыптастыру, эмоционалдық шаршаудың алдын алу, өзара қолдау мен сенімді арттыру, сондай-ақ ұжымда жылы қарым-қатынас орнату.

Қатысушылар: Педагогтер, ата-аналар немесе балалар (жасына қарай бейімдеуге болады).

Балабақша ұжымында қолайлы психологиялық ахуал қалыптастыру, педагогтердің эмоционалдық жағдайын реттеу, өзара сыйластық пен ынтымақтастықты нығайту – тәрбие мен білім беру сапасын арттырудың маңызды шарттарының бірі болып табылады. Осы мақсатта балабақшада әдіскердің ұйымдастыруымен педагогтерге арналған «Жылы жүрек» атты психологиялық тренинг өткізілді.

Тренинг барысында қатысушылар әртүрлі психологиялық жаттығулар мен ойындарға белсене қатысты. Алғашқы кезеңде педагогтер «Жылы лебіз» шеңбері арқылы бір-біріне жақсы тілектер айтып, жағымды эмоциямен бөлісті. Бұл жаттығу ұжым мүшелерінің арасындағы сенімділікті арттырып, эмоционалдық байланыс орнатуға ықпал етті.

Келесі кезеңде «Жүрек сыйлау» жаттығуы ұйымдастырылды. Қатысушылар түрлі түсті қағаздан жасалған жүрекшелерге әріптестеріне арналған жылы сөздер мен жағымды пікірлер жазып, бір-біріне сыйлады. Бұл жұмыс барысында педагогтер бір-бірінің жақсы қасиеттерін атап өтіп, ұжымдағы өзара құрмет пен қолдаудың маңыздылығын сезінді.

Сондай-ақ «Көңіл күйді анықтау» жаттығуы жүргізілді. Мұнда педагогтер өздерінің қазіргі көңіл күйін білдіретін түстерді немесе смайликтерді таңдап, себебін түсіндірді. Бұл әдіс әр қатысушының эмоционалдық жағдайын анықтауға және ішкі сезімін еркін жеткізуіне мүмкіндік берді.

Тренингтің келесі бөлімінде «Менің жақсы қасиетім» жаттығуы өткізілді. Педагогтер өз бойындағы жақсы қасиеттерді атап, кәсіби және жеке тұлғалық даму бағытында ой бөлісті. Сонымен қатар, әріптестері тарапынан айтылған жағымды пікірлер олардың өзіне деген сенімін арттырды.

Тренинг соңында «Бір тілек – бір үміт» рефлексиясы ұйымдастырылды. Қатысушылар бүгінгі іс-шарадан алған әсерлерімен бөлісіп, ұжымдағы психологиялық ахуалдың жақсарғанын, өзара түсіністік пен қолдаудың артқанын атап өтті.

Қорытындылай келе, «Жылы жүрек» тренингі педагогтердің эмоционалдық көңіл күйін көтеріп қана қоймай, ұжым ішіндегі бірлікті, сыйластықты және кәсіби ынтымақтастықты нығайтуға үлкен ықпал етті. Мұндай тренингтер педагогтердің жұмысқа деген ынтасын арттырып, балалармен жүргізілетін оқу-тәрбие жұмысының сапасын жақсартуға мүмкіндік береді.